

KUKMU~ RA_NI

In' ren menae kukmu~ ra_ni

N'utum tae do Suru Dha_ni.

Jaogin' n'apam ja_pit' okto

In' do uniren a_d.i bhokto.

Aenom kajar me~t kut_i

Golap baha tae ron' lut_i.

Lutur re tae jha_mkur pagra

Uni la_git' in'ma pagla.

Hot_ok' re tae toa mala

Tire tae sona bala.

Mu~ tae ma meru t_hont_a

Ona n'elte in'ma kon'ka.

Landa tae ma muluc' muluc'

Sa_n'gin' khonin' n'ele polok' polok'.

Mut_ha_n tae ma a_d.i cor_ok'

N'el lekhanem a_d.i bhor_ok'.

Ror_ tae ma kenec' dor_ec'

Ra_ska_ monre kedec' kedec'.

Ben'get' tae ma dula_r_ perez'

N'apam toralin' cok' cerec'.

Nui monren kukmu~ ra_ni

Tis bae hoyok' in' ren sa, ri juri.

Ra_ska_ Do Sahan La_git' Dareye Rohoeda (Ponak' Porbo)

Ra_ska_ do khobor kagoje par_haok' kan tahe~kana. Sumi doe kulikede, " Am do khobor kaojre cet'em par_haoda?" Ra_ska_ doe menkeda, " Khobor kagojre olakana: Sahan la_git' dare rohoe ja_rur_a. Judi am t_hen aema sahan menak' khan. Tobe khan am do guric' reak' khot otre gid_i dar_eak'a. Guric' reak' khot do phosol la_git' a_d_i besa. Sahan la_git' dare rohoe me." Ra_ska_e menkeda, " Alan' t_hen ot menak'a. Ona khet do ban' gobrawa." Khobor kagojre olakana: Kom gobrao otre sahan la_git' dare rohoeme. Abo do sahan la_git' darebon rohoe dar_eak'a. Khobor kagojre noa ho~ olakana: Gabla do sahan la_git' a_d_i bhage dare kana. Gabla do a_d_i usa_ra darek'a. Ona ia_te sahan la_git' gabla rohoeme.

Khobor kagojre noa ho~ olakana: Nim ho~ sahan lagit' a_d_i bhage dare kana. Nim dare ho~ a_d_i usa_ra darek'a. Nim dare do umul la_git' ho~ besgea. Ni mar gabla dare rohoeme. Ul dare rohoeme. Ul dare te ho~ a_d_i bes umul hoyok' kana. Ona reak' jo ho~ a_d_i besa. Ra_ska_ do khobor kagijreya par_haokeda. Khobor kagojre olakan tahe~kana: Gel din tayom dare rohoe reak' mit' din hoyok'a. Nim, gabla ar ul dare rohoeme. End_ekhan Ra_ska_ do ad_epaseren hor_ko la_git' khobor kagoje par_haokeda. Khobor kagojre olakan tahe~kana: Gabla nim sahan la_git' a_d_i besa. Nim ar ul umul la_git' a_d_i besa. Dare rohoe la_git' mit' din hoyok'a. Gel din tayom dare rohoe din hoyok'a.

Ra_ska_ do ac' ad_epaseren hor_e metat'koa, " Abo joto hor_ dare rohoe dinre dare bon rohoea." Khobor kagoje menet' kana, Sahan la_git' dare hoyok' ja_rur_ kana. End_ekhan am do khetre guric' reak' khotem gid_i

dar_eak'a. Guric' reak' khot khetre la_git' a.d.i besa. Kom gobrao otre abo do dare bon rohoea. Dare khon abo do sahan bo n'ama. Khobor kagoj noa ho~e menet' kana, Gabla dare khon a.d.i mon'j sahan hoyok' kana. Nim dare khon a.d.i mon'j sahan hoyok' kana. Nim umul do a.d.i jud.a.siya. Ul umul do a.d.i jud.a.siya. Ul jo ho~ a.d.i bhagea. Ad.epaseren renko menkeda, " Abo do dare rohoe dinre nim darebon rohoea. Abo do dare rohoe dinre ul darebon rohoea. Abo do dare rohoe dinre gabla darebon rohoea."

Dare rohoe dinre Ra_ska. do sahan la_git' dareye rohoekeda. Uni do sahan la_git' kom gobrao otre dareye rohoekeda. Uni do bar moka osar ar bar moka kha.ndri ghad.lak'e lakeda. Uni do gabla, nim ar ul dareye rohoekeda. Ra_ska. ar uni ad.epaseren hor.ko do ul dare ko rohoekeda. Onko do hor ar_ere ul dareko rohoekeda. Ra_ska. ar uni ad.epaseren hor.ko do nim dareko rohoekeda. Onko do hor ar_ere nim dareko rohoekeda. Onko do nim ar ul dare atoreko rohoekeda. Gel bochorte dare do haraena. Gel bochor tayom hor ar_ere umul ho~ jud.a.si hoena. Gel bochor tayom atore umul do jud.a.si hoena. Gel bochor tayom atore sahan hoena. Gel bochor tayom ato do a.d.i mon'j hoena. Ra_ska. doe menkeda, " Nitok' abo do guric' reak' khotbon benao dar_eak'a. Guric' reak' khot ot la_git' bhagea." Ad.epaseren hor.ko menkeda, " Ra_ska. do a.d.i husia.r hor. kanae. Uni doe par.hao dar_eak'a.

Gel bochor tayom uni do ato a.d.i mon'je benaokeda. Gel bochor tayom atore umul do jud.a.si hoena. Gel bochor tayom atore sahan dare hoena. Ka.t.ic' dare harakate dare hoena." Onko doko menkeda, " Abo do Ra_ska. sarpon'c ko benaokede." Joto hor. ko menkeda, " Ra_ska. do husia.r sarpon'c kanae." Uni doe par.hao dar_eak'a. Uni do aboak' ato a.d.i mon'je benaokeda.

Kakonhat, Re Gidra, Umer Re Bapla Ar n' u Bubulak' Birudre Cehaona Cepec' Sabha

Godagar, i reak' Kakonhat, re gidra, umer re bapla ar n' u bubulak' birudre cehaona cepec' sabha hoe pura uena. Mon' golbar (26 October) a. yup' ber okte Kakonhat, Jhinaphulbari A. diba. si primary Skul re National Agency For Green Revolution (NAGR) n' utuman besamorik songstha reak' sasap' r. aote noa cehaona cepec' sabha do_ hoeyena.

Noa sabha re National Agency For Green Revolution (NAGR) ren nirba. hi sodosso Mr. Robindronath Hembrom ak' a. k' yurte maran' per. a hisa. bte set. ere tahe~kana Kakonhat, polis todonto kendro ren Incharge Mahmudul Hasan.

Ina. chad. a ho~ set. er ko tahe~kana, ona t. otha ren disa. m phurga. l la. r. iha. i ren sipa. hi (Muktijoddha) Md: Moslem Uddin, National Agency For Green Revolution (NAGR) ren Program Coordinator Shamsun Soren, Program Officer Prodip Hembrom, Jhinaphulbari Adibasi Primary Skul ren Maran' mahasoe Francis Mardy, Sabha mukhia. Mr. Biplob Baske, Rev. Noresh Hasda, Sonaton Tudu selet' aema a. diba. si hor. ko set. er ko tahe~kana.

Program Officer Prodip Hembrom do_ e la. i so_ do_ rkeda, National Agency For Green Revolution (NAGR) do_ disa. m reak' uta. r nakha Rajsa. hi, Chapainawabgonj, Naogaon, Dinajpur ar Thakurgaon jila. re a. diba. si santal ja. ti- gost. hi ar olok' par. haok' sec' teko tayom akan nonkan aema ja. ti- gost. hi talare sikhna. t, sastho, Sanitation, nira. i dak' beohar, Sa~ota cehaona , dare rohoe (dha. rti ha. r. ia. r n' elok' la. git'), ko_ ro_ na cehaona, a. ida. ri repec' kan hor. koak' a. ida. ri rua. rako nonkanak' ka. mi ko_ do_ e ka. mi idiyet' kana.

Disa_m re Set_arena Sinovac Reak´ Bar (2) Lakh T_ika.

Chin disa_m khonak´ arho~ bar (2) lakh Sinovac ko_ro_na
t_ika. disa_mte set_arena. Tehen´ Mon´golbar a.yup´ bela
okte Red Crescent Society hotete noa t_ika. do_hec´
set_arena.

PIA.

Amdo sasan´dak´ pia. ce~r.e~

Cedak´em pia.e er.e – er.e

Per_a ko hijuk´ amak´ rak´te

Ra_ska. set_erako ona okte.

Amdom hoyen god.et´ ce~r.e~

Dar_an kanam dare d.ar re.

Dula_r. gate ba.nuk´kotin´

Calak' me pia, am do a.tin'.

Dula,r. sanam rege in'ak'

Ban' bujha,ua ba,r.ic' bhage.

Ari ca,li manao abon

Rila, mala somaj tabon.

E pia, ... La,i me dha,rti manwa

Dula,r. mabon ne~hor jon'a.

Ra_ska_ Do Jo Dareye Rohoyet' Kana (Tesar Porbo)

Ra_ska_ do aema dare rohoe in' menet' kana. In' do aema jo dareko rohoe in' menet' kana. End,ekhan alan' t,hen aema joko hoyok'a. Alan' do dak' oka khonlan' n'ama?" Ra_ska_ ac'ak' puthi arho~e par,haokeda. Puthire olakan tahe~kana: Dak' do pe lekate n'am dar,eak'a. Mit' lekate dak' do ku~i khon n'am dar,eak'a. Dosar lekate dak' do nohor khon n'am dar,eak'a. Tesar lekate dak' do bijli reak' ku~i khon n'am dar,eak'a.

Ra_ska_ do Sumie metadea, " Abo atore do ku~i khonge dak' bon n'ameda. Abo do nohor khon dak' ban'bo hatao dar,eak'a. Abo atore do nohor ba,nuk'a. Abo atore do bijli reak' ku~i ba,nuk'a. Abo do cet'bon cekaea?" Ra_ska_ do ar ho~ puthiye par,haokeda.

Puthire olakan tahe~kana: Judi oka atore nohor ba,nuk' khan, end,ekhan ku~i khon dak' pe n'am dar,eak'a. Mit' lekan ku~i bijli reak' ku~i menak'a. Noa ku~i reak' dak' do bijli te od,okok' kana. Sarkar hotete bijli reak' ku~i benao ocoepe. Ape atore sarkar hotete bijli reak'

ku~i benao ocoepe. Ra_ska_e menkeda, “ Abo ato sorre nohor ba_nuk´a. Abo ato sarkar hotete bijli reak´ ku~i bon benao ocoeya.” Ona ia_te Ra_ska_ do sarkari apis tey calaoena. Ra_ska_ do a_pis ba_buye metadea, “ Ale do bijli reak´ ku~i ja_rur_ale kana.” A_pis ba_bu doe menkeda, “ Noa ku~i la_git´ bijli ja_rur_a. Ape ato sorre bijli ba_nuk´a. D_her bochor tayom bijli ko a_guya. Bijli a_guire d_her bochor lagaok´a.” Ra_ska_ do sumie metadea, “ A_pis ba_buye menet´ kana. Noa ku~i la_git´ bijli ja_rur_a. Ape ato phed_re do bijli ba_nuk´a. D_her bochor tayom bijli ko a_guya.

Ona ia_te a_d_i bochor dha_bic´ abo do bijli reak´ ku~i ban`bo n´am dar_eak´a. Abo do ku~i nitok´ ja_rur_abon kana. “ In´ do dare rohoe in´ menet´ kana. In´ do cet´ in´ cekaea?” Ra_ska_ do ar ho~ puthiye par_haokeda. Puthire olakan tahe~kana: Judi bijli ba_nuk´ khan, end_ekhan ku~i laeme. Judi nohor ba_nuk´ khan, ku~i laeme. Ra_ska_ doe menkeda, “ In´ do ku~i in´ laya. Ku~i la ocoe la_git´ in´ t_hen paesa menak´a.” Ra_ska_ do ku~ie lakeda. End_ekhan baganre jo dare ko la_git´ aema dak´ dak´ hoena. Uni do sarkari a_pis t_hen khon ka_t.ic´ dareye a_gukeda. Uni do pa_pita reak´ mo~r_e gel ka_t.ic´ dareye a_gukeda. Uni do ul reak´ mo~r_e gel ka_t.ic´ dareye a_gukeda. Uni do amsopori reak´ mo~r_e gel ka_t.ic´ dareye a_gukeda. Uni do bar moka osar ar bar moka kha_ndri ghad_lak´e lakeda.

Uni do ghad_lak´re sea akan khote up´keda. Uni do pa_pita reak´ mo~r_e gel ka_t.ic´ dareye rohoekeda. Uni do ul reak´ mo~r_e gel ka_t.ic´ dareye rohoekeda. Uni do mo~r_e gel amsopori dareye rohoekeda. Ra_ska_wak´ bagan do a_d_i mon´j hoena. Ra_ska_wak´ baganre a_d_i mon´j jo dare ko hoena. Ra_ska_ ad_epaseren hor_ko menkeda, “ Ra_ska_wak´ bagan do a_d_i mon´ja. Ra_ska_wak´ baganre aema amsopori, ul ar pa_pita dare ko menak´a. Ra_ska_ do a_d_i husia_r hor_kanae. Ra_ska_ t_hen do aema paesa menak´a. Ra_ska_ t_hen do mon´j ku~i menak´a. Ra_ska_ doe par_hao dar_eak´a.

Ra_ska_ do husia_r hor_kanae.” Ad_epaseren hor_ko do Ra_ska_ ko metadea, Ra_ska_ do ale bagan lagao cet´ aleme. Ale do dare rohoe cet´ aleme. Ale do, ul ar pa_pita dare ko rohoe cet´ aleme.”

Ra_ska_ doe menkeda, “ In´ do ape bagan lagao in´ cet´apea. In´ do ape

par.haok' in' cet'apea. Par.hao lekhan ape ho~ pe husia.rok'a.

Ohogen' Let.ec'lea

Ohogen' let.ec'lea,

Cak' onka dom ror.et'a

Hor.ko dar.eak'gea

Cak' am bam dar.eak'a?

Let.ejre ho~ ban're ho~,

Kurumut.uime arho~,

Mit' dhaore ban're ho~

Let.ejam sae dhaore tho!

Ohogen' let.ec'lea,

Onka bam ror. bar.aea;

Asket lelha gidra.ge,

Ba.nuk'taea cet' dhejge.

In' don' n'elet'me kana,

Onkan gidra.m ban' kana;

Cedak' adom monea,

Ohogen' let.ec'lea.

Dak'tem bololen na.~hi

Paerak' cedam hako sik,

Mit' bar dhao gurlen na.~hi!

Tak'r.am cedam hor. sik,

Khat.aolen bam cat.aoa?

Casle na.~him arjaoa.

Ma tobe nit moneme

Alom hapek' dhura.uk'me.

HSC Form Purun Reak' Okto Arho~ D.herena

2021 serma ren HSC pa.thua. koak' form purun reak' okto do_ 31 October dha.bic' d.her hoe akana. Ona sa~ote fee e_m sod reak' okto ho~ 2 November dha.bic' d.her hoe akana. Nit. akan okte na.pitre jopor.a0 akan sikna.t gaota ren pa.thua.ko form ban'ko purun dar.eak' khan noa reak' da.yik do_ ona sikna.t gaota ren Maran' mahaose ge hatao hoyok' taea.

Calak' kan serma reak' Higher Secondary School Certificate (HSC) bid.a.u do_ Disember cando reak' 2 ta.rik kho_n ehobok'a ar bid.a.u muca.do_k'a Disember cando reak' 30 ta.rik.

Tuma.l- Korotoa

Ra_ska_ Do Mon´j Bagane Lagaokeda (Dosar Porbo)

Dak´ keda, A.d.i a~t.e dak´ keda. Tinrey dak´ keda unre Ra_ska_ do ita_ ko baganrey erkeda. Dak´ ia.te uniak´ cas do haraentaea. Ra_ska_ do bagan babotre puthiye par_haokeda. Puthire olakan tahe~kana:

Lembo ar papita bhage jo kana. Am do lembo ar papita reak´ ga_chi sarkari bagan khonem hatao dar_eak´a. Sumie menkeda, “ Alan´ do lembo ar papita ja_rir_alan´ kana. Alan´ do dak´lere lembo ar papitalan´ rohoea. Alan´ do apnarak´ baganre lembo ar papitalan´ rohoea. Am do sarkari godam khon lembo ar papita a_guime.” Ra_ska_ do sarkari baganteye calaoena. Ra_ska_ do baganren ba_buye metadea, “ In´ do mit´t.en lembo ar pea papita reak´ gachi ja_rur.a.n´ kana. In´ do dak´ lekhan lembo ar papita rohoe in´ menet´ kana.”

Ra_ska_ do sarkari bagan khon lembo ar papita reak´ ga_chie kirin´ a_gukeda. Sumie menkeda, “ In´ do or_ak´ phed_re lembo reak´ daren´ rohoea.” Ra_ska_ do ar ho~ puthiye par_haokeda. Puthire ol akan tahe~kana:

Lembo reak´ dare or_ak´ phed_re rohoeme. Or_ak´ reak´ ma_ila_ dak´ lembo darere dulme. Lembo dare la_git´ do ma_ila_ dak´ a.d.i bhagea. Bar moka osar ar bar moka kha.ndri ghad_lak´ laeme. Joto dare la_git´ bar moka kha.ndri ar bar moka osar ghad_lak´ besa. Jote dare la_git´ bar moka kha.ndri ar bar moka osar ghad_lak´ benaome. Noako ghad_lak´re sea akan khot ar hasa ubme. Ghad_lak´re dare rohoeme. Ona ia.te Ra_ska_ do bar moka osar ar bar moka kha.ndri ghad_lak´e lakeda. Uni do or_ak´ sorre ghad_lak´e benaokeda. Uni do ghad_lak´re sea akan khot ar hasae up´keda. Uni do ghad_lak´re lembo reak´ dareye rohoekeda. Uni do lembo darere ma_ila_ dak´e dulkeda. Uniye menkeda, “ Or_ak´ reak´ ma_ila_ dak´te noa lembo dare harak´a.”

Uni do pea papita dare ho~e rohoekeda. Uni do pea ghad_lak´e lakeda. Noako ghad_lak´ do bar moka osar ar bar moka kha.ndri tahe~kana. Uni do ghad_lak´re sea akan khot ar hasae up´keda. Ona tayom uni do dareye

rohoekeda. Uni do darere ma.ila. dak'e dulkeda. Uni do papita darere or.ak' reak' ma.ila. dak'e dulada. Ona do haraena. Dak'te papita dare do a.d.i haraena. Ra.ska.wak' baganre mon'j lembo ar papita tahe~kana. Ra.ska. ar Sumi do a.d.i d.her papita ar d.her lembokin jomkeda. Ad.epaseren hor.ko Ra.ska.wak' mon'j bagan ko n'elkeda. Ad.epaseren hor.ko lembo ar papita reak' dare ko n'elkeda. Ad.epaseren hor.ko menkeda,

Ra.ska.wak' bagan do a.d.i mon'ja.

Uniak' lembo dare do a.d.i mon'ja.

Uniak' papita dare do a.d.i mon'ja.

Uniak' bagan do mon'jgea.

Ra.ska. doe husia.r gea.

Uni doe par.hao dar.eak' kana.

Par.haute uni do mon'j kathae cet'keda. Abo ho~ bon par.haok'a. Abo ho~ husia.r hor.bon hoyok'a.

Source: Husia.r Ra.ska., tesar puthi

Ra.ska. Do Bagane Lagaoeda (Pa.hil porbo)

Ra.ska. do ato re husia.r hor.e tahe~kana. Uni do puthikoe par.haoet' tahe~kana. Uni do ad.epase ren hor.ko aema kathae cet' at'koa. Unie n'el keda atore d.her utu jinisko ba.nuk'a. Ra.ska.e menkeda, " Nitok ale t.hen kom ga.i menak'koa. Nitok' ale do aleren ga.i le gupiet'ko kana. Nitok' ad.epase ren hor.ko t.hen ho~ kom ga.i menak'koa. Nitok'

onko do ga.iko gupiet'ko kana. Nitok' ale ren ga.iko do cas bako joma. Nitok' ale ren ga.iko do utu jinis bako joma". Sumie menkeda, " Puthire ol akana aema utu jinis ban' bon lagaoa. End.ekhan abo do aema utu jinis ban' bon kirin' dar.eak' kana. Abo do apnarak' bagan bon lagaoa. Abo do apnarak' bagan bon lagaoa. Abo do utu jinis bon lagaoa".

Ra.ska. do bagan babote par.hao keda. Puthire olakan tahe~kana: Apnarak' bagan lagaome. Bagan ber.hae mat'me et.edme. Et.et' akat' bagan do janwar bako jom dar.eak'a. Et.et' akat' bagwan ad.epase hor.ren janwar bako jom dar.eak'a. Ona ia.te Ra.ska. do bagan ber.hae teye et.et' keda. Ona ia.te Ra.ska. do bagan ber.hae te mat'teye et.et' keda. Ra.ska. do arho~ puthiye par.hao keda. Puthire olakan tahe~kana:

Bagwanre sea akan khot lagaome.

End.ekhan ha.sa do bes khotok'a.

Utu jinisko la.git' do khotak' ot ja.rur.ok'a. Sarkari godam khon bhage ita. kirin'me. Palon ar.ak' do a.d.i bhage ar.ak' kana. Mithi do a.d.i bhage ar.ak' kana. Ben'gar. do a.d.i bhage utu jinis kana. Hotot' ho~ a.d.i bhage utu jinis kana. Peaj do a.d.i bhageak' kana. Kur.ca. ben'gar. a.d.i bhagea. Ra.ska.e menkeda,

" In' do palon ar.ak' reak' ita.n' kirin'a.

In' do dha.nia. reak' ita.n' kirin'a.

In' do mithi reak' ita.n' kirin'a.

In' do ben'gar. ita.n' kirin'a.

In' do hotot' ita.n' kirin'a.

In' do peaj ita.n' kirin'a.

In' do kur.ca. ben'gar. ita.n' kirin'a."

Sumie menkeda, " Alan' do palon, dha.nia. ar mithilan' rohoya. Alan' do kur.ca. ben'gar. ho~ lan' rohoya. Alan' do ben'gar., hotot' ar

peajlan' rohoya". Puthire noa ho~ olakan tahe~kana:

Sarkari godam khon ita. kirin'me. Ita. beste n'elme. Ita. do botolre dohoeme. Ra.ska. do botole kirin' keda. Ra.ska. do a.d.i mon'j botole kirin' keda. Ra.ska. do ita. botolreya dohokeda. Bar cando tayom Ra.ska. do botolreya doho akat' ita.i erkeda. Ra.ska. do baganre ben'gar., hotot' ar peaj ita.i erkeda. Ra.ska. do baganre palon, dha.nia. ar mithi reak' ita.i erkeda. Ra.ska. do baganre kur.ca. ben'gar. ita.i erkeda. Ra.ska. do baganre palon, dha.nia. mithi ben'gar., hotot', pea jar kur.ca. ben'gar.e erleda. Ra.ska. ren ad.epase hor.doe menkeda, " Am do bagan ber.haete cedak' em et.et' keda". Ra.ska.e menkeda, " In' do bhage utu jinis rohoe in' menet' kana kana". Ad.epase ren hor.e menkeda,

"Ra.ska. am do a.d.i husia.r hor. kanam. Am do a.d.i mon'j baganem lagaokeda. Am do bagan ber.haetem et.et' keda. Am do a.d.i mon'j jinis cask edam. In' ho~ baganin' lagaoa. In' ho~ bagan ber.haeten' et.eda. In' ho~ mon'j utu jinis in' rohoya.

Source: Husia.r Ra.ska., Tesar Puthi